

Οργανωτική Επιτροπή

Πρόεδρος	Ειρήνη-Σοφία Κιαπίδου (Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών)
Αντιπρόεδρος	Κατερίνα Κωστίου (Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών)
Γενική Γραμματέας	Φεβρωνία Νούσια (Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών)
Μέλη	Στέση Αθήνη (Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών) Γεωργία Γκότση (Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών) Άννα-Μαρίνα Κατσιγιάννη (Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών)

Εκπρόσωπος Ελληνικής Επιτροπής Βυζαντινών Σπουδών: Τριανταφυλλίτσα Μανιάτη-Κοκκίνη

Επιστημονική Επιτροπή

Στέση Αθήνη (Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών), Ανδρέας Γκουτζιουκώστας (Τμήμα Ιστορίας & Αρχαιολογίας, ΑΠΘ), Μαρίνα Δετοράκη (Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης), Ειρήνη-Σοφία Κιαπίδου (Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών), Φεβρωνία Νούσια (Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών), Τριανταφυλλίτσα Μανιάτη-Κοκκίνη (Τμήμα Ιστορίας & Αρχαιολογίας, ΕΚΠΑ), Μαρία Ξανθοπούλου (Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας & Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου), Γιώργος Πάλλης (Τμήμα Ιστορίας & Αρχαιολογίας, ΕΚΠΑ), Ελευθερία Παπαγιάννη (Τομέας Ιστορίας & Θεωρίας του Δικαίου, ΕΚΠΑ), Χρήστος Σταυράκος (Τμήμα Ιστορίας & Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων), Ηλίας Ταξίδης (Τμήμα Φιλολογίας, ΑΠΘ), Γιώργος Τσιγάρας (Τμήμα Ιστορίας & Εθνολογίας, ΔΠΘ), Αχιλλέας Χαλδαιάκης (Τμήμα Μουσικών Σπουδών, ΕΚΠΑ)

Γραμματειακή Υποστήριξη

Ιωάννα Σκαρμούτσου (φοιτήτρια), Κατερίνα Παναγιωτοπούλου (φοιτήτρια), Παναγιώτης Νικολόπουλος (μεταπτυχιακός φοιτητής), Μαρία Φραντζή (μεταπτυχιακή φοιτήτρια), Χριστίνα Κανελλακοπούλου (μεταπτυχιακή φοιτήτρια), Βασίλης Νταής (μεταπτυχιακός φοιτητής), Γιάννης Μπαλάσκας (μεταπτυχιακός φοιτητής), Ειρήνη Παντελόγλου (μεταπτυχιακή φοιτήτρια).

Θερμές ευχαριστίες για τη συμβολή τους στην πραγματοποίηση της Β' [Θ'] Συνάντησης Ελλήνων Βυζαντινολόγων εκφράζονται προς τους:

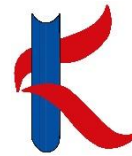
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Επιτροπή Ερευνών Πανεπιστημίου Πατρών

Εκδόσεις Κανάκη

Εκδόσεις Καρδαμίτσα

Εκδόσεις Παπαδήμας

Χορηγός Επικοινωνίας: Εφημερίδα
Πελοπόννησος

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ – ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Β' [Θ'] ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΛΟΓΩΝ

υπό την αιγίδα

της Ελληνικής Επιτροπής Βυζαντινών Σπουδών

Πάτρα, 13-15 Δεκεμβρίου 2017
Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο Πανεπιστημίου Πατρών

Τετάρτη, 13 Δεκεμβρίου 2017

Απόγευμα

**Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο Πανεπιστημίου Πατρών
Αμφιθέατρο Ι4**

17.30'-18.30' Εγγραφή συνέδρων

18.30'-20.00' Προσφώνηση από την Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πατρών, Καθηγήτρια κ. **Βενετσάνα Ε. Κυριαζοπούλου**

Χαιρετισμοί από:

τον Κοσμήτορα της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών, Καθηγητή κ. **Βασίλειο Κόμη**

τον Διευθυντή του Ινστιτούτου Ιστορικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και Πρόεδρο της Ελληνικής Επιτροπής Βυζαντινών Σπουδών, Καθηγητή κ. **Ταξιάρχη Κόλια**

την Πρόεδρο του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, Καθηγήτρια κ. **Κατερίνα Κωστίου**

Έναρξη εργασιών της Β' [Θ'] Συνάντησης Ελλήνων Βυζαντινολόγων από την Πρόεδρο της Οργανωτικής Επιτροπής, Επίκουρη Καθηγήτρια κ. **Ειρήνη-Σοφία Κιαπίδου**

Ομιλία του Ομότιμου Καθηγητή Βυζαντινής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. **Αθανάσιου Μαρκόπουλου** με θέμα:

Το Βυζάντιο κατά τον 9ο αιώνα. Θεωρήσεις και αναζητήσεις.

Μουσικό Πρόγραμμα «**Βυζαντινοί Απότηχοι: Ένα ταξίδι σε μουσικές της Μεσογείου**» από τους μουσικούς Τίμο Γεννάτο (πιάνο), Ανδρόνικο Καραμπέρη (κιθάρα) και Γιώργο Παπαγεωργίου (πολίτικο και νησιώτικο λαούτο).

20.00' Δεξίωση στον χώρο του Συνεδριακού και Πολιτιστικού Κέντρου του Πανεπιστημίου Πατρών

Πέμπτη, 14 Δεκεμβρίου			
Π Ρ Ω Ι			
Α' Συνεδρία			
	ΑΙΘΟΥΣΑ Ι12-Ι13	ΑΙΘΟΥΣΑ Ι10	
	Προεδρείο: Ιωάννης Βάσσης, Ηλίας Ταξίδης	Προεδρείο: Πολύμνια Κατσώνη, Τριανταφυλλίτσα Μανιάτη-Κοκκίνη	
9.00'-9.15'	Γεωργακόπουλος Δημήτρης (Ιωάννινα), <i>Αλεξίου Κομνηνού, Γραφαί και σίχοι διδαχής και παραινέσεως λόγοι: παράδοση, διάδοση, πρόσληψη</i>	Χατζηαντωνίου Ελισάβετ (Θεσσαλονίκη), <i>Παρατηρήσεις για τον καθολικόν άπογραφέα (α' μισό 14^{ου} αι.)</i>	
9.15' -9.30'	Νέσσερης Ηλίας (Βιέννη), <i>Οι Ευχές για την Παιδεία στα Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά Ευχολόγια</i>	Κορρέ Β. Κατερίνα (Κέρκυρα), <i>Θεσμικός συγκρητισμός και πολιτική σκοπιμότητα. Σκέψεις γύρω από το θεσμό του Μεγαδούκα στην ύστερη βυζαντινή περίοδο</i>	
9.30'-9.45'	Σκλαβενίτη Άννα (Αθήνα), <i>Το διδασκαλείον του Νικηφόρου Γρηγορά μέσα από το επιστολογραφικό του έργο</i>	Μακρυπούλιας Χρήστος (Αθήνα), <i>Αστυνομικά όργανα στο Βυζάντιο: ορισμένες παρατηρήσεις</i>	
9.45'-10.00'	Πέτρου Ηλίας (Ιωάννινα), <i>«Περί αγάπης και μίσους». Σχέσεις μεταξύ Βυζαντινών Λογίων στην Κωνσταντινούπολη του 15ου αιώνα</i>	Αλεξόπουλος Θεοχάρης (Αθήνα), <i>...μέ τόν πόδα αὐτοῦ τόν βασιλέα καλοπατοῦντα». Τρεις περιπτώσεις θριαμβικού τραχηλισμού από τη μέση βυζαντινή περίοδο</i>	
10.00'-10.30'	Συζήτηση	Συζήτηση	
Διάλειμμα-Καφές			
Β' Συνεδρία			
	ΑΙΘΟΥΣΑ Ι12-Ι13	ΑΙΘΟΥΣΑ Ι10	
	Προεδρείο: Θεοδώρα Αντωνοπούλου, Ελένη Καλτσογιάννη	Προεδρείο: Απόστολος Σπανός, Κατερίνα Κωστίου	
11.00'-11.15'	Καλβιάϊεν Νικόλαος (Ρέθυμνο), <i>Η χειρόγραφη παράδοση τοῦ μαρτυρίου τῆς ἁγίας Μαρίας καὶ τὸ πρόβλημα τῆς σχέσης τῶν διασκευῶν BHG 1165-1166 καὶ 1167(c)</i>	Αγγελόπουλος Χρήστος (Ιωάννινα), <i>Λατινομάθεια και δυτική πολιτική στα χρόνια των Παλαιολόγων</i>	
11.15'-11.30'	Δετοράκη Μαρίνα (Ρέθυμνο), <i>Η νέα έκδοση των θαυμάτων των αγίων Κύρου και Ιωάννη του Σωφρονίου Ιεροσολύμων (BHG 477-479, CPG 7646)</i>	Βασιλοπούλου Ναυσικά (Αθήνα), <i>...τῆ ἀοιδίμῳ βασιλίδι... Ιστορικές πληροφορίες και ζητήματα ταυτότητας στους βασιλικούς επιτάφιους λόγους της Παλαιολόγειας εποχής (13ος-15ος αι.)</i>	
11.30'-11.45'	Νούσια Φεβρωνία (Πάτρα), <i>Προλεγόμενα στην editio princeps του Βίου και Μαρτυρίου της αγίας οσιομάρτυρος Φεβρωνίας από τον Φιλόθεο Κόκκινο (BHG 3 659g)</i>	π. Τσεκούρας Χρήστος (Αθήνα), <i>«Ο τῶν μαθημάτων ἔρως»: ἀνιχνεύοντας τὸν διανοητικὸ ὀρίζοντα τοῦ βυζαντινοῦ κλήρου (1350-1453)</i>	
11.45'-12.15'	Συζήτηση	11.45'-12.00	Αθανασόπουλος Αντώνης (Τρίπολη), <i>Στοιχεία του καθημερινού βίου των κατοίκων της Κωνσταντινούπολης από τις αρχές του 15ου αι. μέχρι την Άλωση της Πόλης</i>
		12.00'-12.30'	Συζήτηση

Β' [Θ'] ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΛΟΓΩΝ-ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Διάλειμμα-Καφές			
Γ' Συνεδρία			
	ΑΙΘΟΥΣΑ I12-I13	ΑΙΘΟΥΣΑ I10	
13.00'-13.15'	Προεδρείο: Μαριάννα Αυγερινού-Τζιώγα, Μαρία Τζιάτζη	Προεδρείο: Σοφία Μεργιαλή-Σαχά, Στέση Αθήνη	
13.15'-13.30'	Resh Daria (Providence, RI), <i>Ο πρώτος Μεταφραστής: Ιωάννης επίσκοπος Σάρδεων.</i>	Σπανός Απόστολος (Kristiansand), <i>Προσεγγίζοντας την Βυζαντινή καινοτομία: θεωρητικές και μεθοδολογικές προκλήσεις</i>	
13.30'-13.45	Παναγόπουλος Σπύρος (Κέρκυρα), <i>Ησυχασμός και Αγιολογία: Η επίδραση του Ησυχασμού στην αγιολογική παραγωγή της Παλαιολόγειας περιόδου</i>	Ιωάννου Μάριος-Κων/νος (Αθήνα), <i>Byzance avant Byzance»: Το περί ειδωλόθυτων Έδικτο του Δέκιου ως κάτοπτρο μιας νέας εποχής</i>	
13.45'-14.15'	Σταμούλη Αλεξία-Φωτεινή (Πάτρα), <i>Ο Μέγας Αλέξανδρος στην υστεροβυζαντινή αγιολογία</i>	Λιαρμακόπουλος Αλέξανδρος (Κομοτηνή), <i>Βυζαντινή υμνογραφία και εορτολόγιο υπό αυτοκρατορική επιρροή</i>	
14.15'-14.45'	Συζήτηση	Συζήτηση	
Α Π Ο Γ Ε Υ Μ Α			
Δ' Συνεδρία			
	ΑΙΘΟΥΣΑ I12-I13	ΑΙΘΟΥΣΑ I10	ΑΙΘΟΥΣΑ I11
	Προεδρείο: Ειρήνη-Σοφία Κιαπίδου, Στρατής Παπαϊωάννου	Προεδρείο: Ειρήνη Χρήστου, Κατερίνα Νικολάου	Προεδρείο: Μαρία Παναγιωτίδη-Κεσίσογλου, Γεώργιος Τσιγάρας
16.00'-16.15'	Δανελάτος Ανδρέας (Παρίσι), <i>Μιχαήλ Ψελλός: η αρρώστια των βασιλέων, «αρρώστια» του κράτους</i>	Λυκάκη Μαρίλια (Αθήνα), <i>Διασχίζοντας τα σύνορα Βυζαντινών και Αράβων: η αιχμαλωσία ως παράγοντας πληθυσμιακής και κοινωνικής κινητικότητας</i>	Στρατή Αγγελική (Θεσσαλονίκη), <i>Η παρουσία του ζωγράφου Φράγκου Κατελάνου στην Καστοριά. Νέα στοιχεία</i>
16.15'-16.30'	Πατεδάκης Μανόλης (Ρέθυμνο), <i>"Προθεωρία" από τη "συγγραφή" του Ευσταθίου για την άλωση της Θεσσαλονίκης</i>	Τακιρτάκογλου Κων/νος (Καβάλα), <i>Η πολιορκία του Dnιp από τους Βυζαντινούς το 921-922</i>	Σκρέκα Ανδρομάχη (Καστοριά), <i>Σύνολο εικόνων από την Καστοριά με έκτυπη διακόσμηση στο βάθος τους</i>
16.30'-16.45'	Δελέογλου Αναστάσιος (Σέρρες), <i>Υγρό στοιχείο και στρατιωτικές επιχειρήσεις στο ιστορικό έργο του Ίωάννου Κινάμου (12ος αί.)</i>	Σιδηρόπουλος Δημήτρης (Θεσσαλονίκη), <i>Προβλήματα και παρατηρήσεις σχετικά με την εκστρατεία του 949 κατά του εμιράτου της Κρήτης. Η σύνθεση του βυζαντινού στόλου και άλλα ζητήματα</i>	Ζήκος Θωμάς (Θεσσαλονίκη), <i>Ένα επιστόλιο του 17^{ου} αιώνα στο Νεστόριο Καστοριάς</i>
16.45'-17.00'	Σολωμού Σταυρούλα (Αθήνα), <i>Ηχητικές επισημάνσεις στην Ιστορία του Ιωάννη Καντακουζηνού</i>	Γαστεράτος Γεώργιος (Κέρκυρα), <i>Εχθρικές επιθέσεις στο Ιόνιο κατά τους μέσους βυζαντινούς χρόνους</i>	Βουτσά Μαρία (Θεσσαλονίκη), <i>Μουσική, χορός και εικόνα. Προσέγγιση της κοσμικής μουσικής μέσα από τη θρησκευτική τέχνη του</i>

Β' [Θ'] ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΛΟΓΩΝ-ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

			17 ^{ου} και 18 ^{ου} αι. στη Βόρεια Ελλάδα	
17.00'-17.15'	Αλυσανδράτου Μαρία (Αθήνα), Αντιλήψεις των Βυζαντινών για την ψυχαγωγία και τη διασκέδαση. Έρευνα και προβληματισμοί	Μπαλόγλου Χρήστος (Αθήνα), Η Γεωπολιτική Σημασία της Προτάσεως του Βησσαρίωνος περί Ιδρύσεως Πόλεως στον Ισθμό της Κορίνθου	17.00'-17.15'	Συζήτηση
17.15-17.30'	Γκουτζουκώστας Ανδρέας (Θεσσαλονίκη), Ο τουρμάρχης των φοιδεράτων (9 ^{ος} αι.): προβλήματα και παρατηρήσεις	Χαριζάνης Γεώργιος (Κομοτηνή), Ροδόπη: οροσειρά επαναστάσεων και κεντρόφυγων τάσεων στο Ύστερο Βυζάντιο		
17.30'-18.00'	Συζήτηση	Συζήτηση		
Διάλειμμα-Καφές				
Ε' Συνεδρία				
	ΑΙΘΟΥΣΑ I12-I13	ΑΙΘΟΥΣΑ I10	ΑΙΘΟΥΣΑ I11	
	Προεδρείο: Δημήτρης Γεωργακόπουλος, Μαρίνα Λουκάκη	Προεδρείο: Ηλίας Γιαρένης, Μαρία Λεοντίνη	Προεδρείο: Σοφία Καλοπίση-Βέρτη, Μαρία Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου	
18.30-18.45'	Χρυσόγελος Κων/νος (Αθήνα), Παρατηρήσεις στα πρακτικά της παραίτησης του Νικολάου Μουζάλωνος από τον πατριαρχικό θρόνο	Συγκέλλου Ευστρατία (Ιωάννινα), Άρτα: από τη βυζαντινή στη μεσαιωνική πόλη. Νεώτερες ιστορικές προσεγγίσεις	Αχτίδα Βασιλική (Κομοτηνή), Πληροφορίες για απεικονίσεις αγγέλων στο έργο του πατριάρχη Νικηφόρου	
18.45'-19.00'	Daskas Beatrice (Βενετία), Παρατηρήσεις γύρω από έναν αδημοσίευτο λόγο του Νικολάου Μεσαρίτη αφιερωμένο στον Αλέξιο Γ' Άγγελο	Τσατσούλης Χρήστος (Ιωάννινα), Οι Φιλανθρωπηνοί, 11 ^{ος} – 16 ^{ος} αι. Μια προσωπογραφική μελέτη	Παρανού Άννα (Marburg), Παλαιοδιαθηκικές απεικονίσεις του Χριστού. Η περίπτωση του Ιερού Βήματος της Αγίας Σοφίας της Αχρίδας	
19.00'-19.15'	Βόινου Φανή (Ιωάννινα), Η «ομιλητική» περί νηστείας. Η περίπτωση της ενάτης κατηχήσεως του Μιχαήλ Χωνιάτη	Αγορίτσας Δημήτρης (Ιωάννινα), Το Αρχείο της επισκοπής Σταγών: Προσπάθεια ανασυγκρότησης του βυζαντινού και μεταβυζαντινού corpus των εγγράφων του βάσει παλαιότερων και νέων ευρημάτων	Ασφενταγάκης Μιχαήλ (Αθήνα), Άγιος Γεώργιος ο Κυλινδριώτης. Οι Άγνωστες Τοιχογραφίες ενός Βυζαντινού Ναού στη Σύμη	
19.15'-19.30'	Χατζέλης Γεώργιος (Λονδίνο), Ο ιδανικός στρατηγός και η επίδραση του Ονασάνδρου και της ρητορικής στα Βυζαντινά στρατιωτικά εγχειρίδια	π. Καραλής Ηλίας (Θεσσαλονίκη), Η Ομολογία της Πίστεως στην επισκοπική χειροτονία της ύστερης περιόδου. Η μαρτυρία των	Τσιγάρας Γεώργιος (Κομοτηνή), Εικονολογική Προσέγγιση των τοιχογραφιών του παρεκκλησίου του Ακάθιστου Ύμνου της	

Β' [Θ'] ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΛΟΓΩΝ-ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

		πηγών	Μονής Διονυσίου	
19.30'-19.45'	Τάνταλος Μάριος (Αθήνα), Παρατηρήσεις στην «Αυξημένη Εξάβιβλο». Ένα κείμενο και μια ανάγνωση	Δεσποτάκης Ελευθέριος (Βενετία), Η χρήση του δογματικού όρου « <i>more Grecorum</i> » στην Κρήτη και στη Βενετία, πριν και μετά από τη Σύνοδο της Φερράρας-Φλωρεντίας (1438-1439)	19.30'-20.00'	Συζήτηση
19.45'-20.00'	Βουδούρη Αλεξάνδρα (Αθήνα), Η ελευθερία ως πολιτική αρετή στα αυτοτελή εγκώμια πόλεων του 1ου μισού του 15ου αι.	Σκλήρης Διονύσιος (Αθήνα), Η σχέση του Νου και του Λόγου στη σκέψη του Μαξίμου Ομολογητού (π. 580-662)		
20.00'-20.15'	Σαμαρά Δήμητρα (Θεσσαλονίκη), «Δραματική» ποίηση στην παλαιολόγεια εποχή: το εγκώμιο του Μανουήλ Φιλή προς τον Ιωάννη Καντακουζηνό	20.00'-20.30'	Συζήτηση	
20.15'-20.45'	Συζήτηση			

Παρασκευή, 15 Δεκεμβρίου			
Π Ρ Ω Ι			
ΣΤ' Συνεδρία			
	ΑΙΘΟΥΣΑ Ι12-Ι13	ΑΙΘΟΥΣΑ Ι10	
	Προεδρείο: Μανόλης Πατεδάκης, Χρήστος Τερέζης	Προεδρείο: Ανδρέας Γκουτζιουκώστας, Ευστρατία Συγκέλλου	
9.00'-9.15'	Δημητρακόπουλος Ιωάννης (Πάτρα) & Antonio Rigo (Βενετία), <i>Thomas de Aquino Byzantinus</i>	Δημητριάδης Στέφανος (Münster), <i>Εσωτερική πολιτική και λήψη αποφάσεων κατά τα τέλη του 12ου αιώνα. Η περίπτωση της βασιλείας του Αλεξίου Γ' Αγγέλου</i>	
9.15'-9.30'	Αθανασόπουλος Παναγιώτης (Βενετία), <i>Η ανέκδοτη Μετάφραση της Summa Theologiae, I^ο II^ο του Θωμά Ακρινάτη από τον Δημήτριο Κυδώνη</i>	Ζαμπάκη Θεοδώρα (Ιωάννινα), <i>Οι διπλωματικές σχέσεις των Μαμελούκων με χριστιανούς ηγεμόνες: Η συμφωνία μεταξύ του al-Manṣūr Qalāwūn με τον Μιχαήλ Η' Παλαιολόγο (1281)</i>	
9.30'-9.45'	Κόκλα Βασιλική (Αθήνα), <i>Οι νέες τεχνολογίες στην υπηρεσία της μελέτης χειρογράφων</i>	Φραγκιαδάκης Παναγιώτης (Ιωάννινα), <i>Το δώρο ως μέσο άσκησης βυζαντινής «πολιτιστικής διπλωματίας» κατά τη βασιλεία του Μανουήλ Β' Παλαιολόγου</i>	
9.45'-10.00'	Τσιρώνη Νίκη (Αθήνα), <i>Προφορικότητα και επιτέλεση</i>	Βαχαβιώλος Θ. Δημήτριος (Σπάρτη), <i>Τα δίπτυχα ως εργαλείο της αυτοκρατορικής πολιτικής για την επίτευξη της εκκλησιαστικής επανένωσης Ανατολικής και Δυτικής Χριστιανοσύνης κατά την περίοδο 1438/9-1453</i>	
10.00'-10.30'	Συζήτηση	Συζήτηση	
Διάλειμμα-Καφές			
Ζ' Συνεδρία			
	ΑΙΘΟΥΣΑ Ι12-Ι13	ΑΙΘΟΥΣΑ Ι10	ΑΙΘΟΥΣΑ Ι11
	Προεδρείο: Αντώνης Παναγιώτου, Δημοσθένης Στρατηγόπουλος	Προεδρείο: Τριανταφυλλίτσα Μανιάτη-Κοκκίνη, Νίκη Τσιρώνη	Προεδρείο: Σοφία Καλοπίση-Βέρτη, Γιώργος Πάλλης
11.00'-11.15'	Μητραλέξης Σωτήρης (Cambridge), <i>Πρόσφατες εξελίξεις στην έρευνα σχετικά με τον Μάξιμο Ομολογητή: εποπτεία</i>	Πούλιου Ασημίνα (Ρέθυμνο), <i>Ο θάνατος στην Αλεξιάδα της Άννας Κομνηνής</i>	Ράπτης Κων/νος (Θεσσαλονίκη), <i>Η Αχειροποίητος Θεσσαλονίκης στο πλαίσιο της πρωτοβυζαντινής εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής</i>
11.15'-11.30'	Χάλκου Μαρία (Αθήνα), <i>Η διδασκαλία των Μαθηματικών στον Βυζαντινό και τον Μεταβυζαντινό Ελληνισμό</i>	Καρδαράς Γιώργος (Αθήνα), <i>Ο βυζαντινός χρυσός και οι μέθοδοι των Αβάρων</i>	Σκιαδαρέσης Γεώργιος (Θεσσαλονίκη), <i>Η μετατροπή της Παλαιάς Μητρόπολης Βέροιας σε οθωμανικό τέμενος</i>
11.30'-11.45'	Γεωργίου Σταυρούλα (Αθήνα), <i>Η διάδοση στη</i>	Ανδρέου Ευάγγελος (Ιωάννινα), <i>Η χειρουργική</i>	Νικολιά Δήμητρα (Ζάκυνθος), <i>Η μονή της Παναγίας</i>

Β' [Θ'] ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΛΟΓΩΝ-ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

	<i>Δύση μιας βυζαντινής ιατρικής πραγματείας: οι λατινικές μεταφράσεις – εκδόσεις του <i>Περὶ Οὔρων του Ιωάννη Ζαχαρία Ακτουαρίου</i></i>	<i>επέμβαση του ευνουχισμού και οι επιπτώσεις της μέσα από τις απεικονίσεις της βυζαντινής τέχνης</i>	<i>Δερματούσας (του Δερματά) στο Τραγάκι Ζακύνθου</i>	
11.45' -12.15'	Συζήτηση	Συζήτηση	11.45' -12.00'	Περδίκης Στυλιανός (Λευκωσία), Αθησαύριστο εικονογραφημένο χειρόγραφο προσκυνητάρι των Αγίων Τόπων του γραφέα Δανιήλ
			12.00' -12.30'	Συζήτηση
Διάλειμμα-Καφές				
Η' Συνεδρία				
	ΑΙΘΟΥΣΑ I12-I13		ΑΙΘΟΥΣΑ I11	
	Προεδρείο: Μαρίνα Δετοράκη, Γρηγόρης Παπαγιάννης		Προεδρείο: Νεκτάριος Ζάρρας, Χρήστος Σταυράκος	
12.45' -13.00'	Αναγνώστου Μυρσίνη (Αθήνα), <i>Η ανέκδοτη ακολουθία του Αγίου Λουκά του εν Σικυώνι</i>		Μπαρμπαρίτσα Ελένη (Αθήνα), <i>Τα μεταλλικά ευρήματα της ανασκαφής στο Επάνω Κάστρο Άνδρου. Προκαταρκτικές παρατηρήσεις</i>	
13.00' -13.15'	Κολλυροπούλου Θεώνη (Καλαμάτα), <i>Παρατηρήσεις στα λειτουργικά μηναία</i>		Μερτζιμέκης Νικόλαος (Θεσσαλονίκη), <i>Ενεπίγραφα αγιοπότηρα αρχιεπισκόπων Ουγγροβλαχίας στο κειμηλιαρχείο της αγιορειτικής μονής των Ιβήρων</i>	
13.15' -13.30'	Στρατηγόπουλος Δημοσθένης (Κομοτηνή), <i>Βασιλείου ἄνακτος...(:) άγνωστη υμνογραφική δραστηριότητα</i>		Ηλιόπουλος Δημήτριος (Αργοστόλι), <i>Γραπτές πηγές και αρχαιολογική έρευνα: Η περίπτωση του Οδοιπορικού της Αιθερίας</i>	
13.30' -13.45'	Βαφειάδης Κωνσταντίνος (Αθήνα), <i>Ο κώδικας αρ. 83 (Τυπικόν) και η υμνογραφική παράδοση στη μονή του Μεγάλου Μετεώρου κατά τον 16^ο αιώνα</i>		Λυτάρη Φανή (Ιωάννινα), <i>Μια άγνωστη επιγραφή στον μητροπολιτικό ναό Κοιμήσεως Θεοτόκου Καλαμπάκας: νέα στοιχεία για την επισκοπή Σταγών κατά τον 16ο αι.</i>	
13.45' -14.00'	Γκοράνης Πολύδωρος (Αθήνα), <i>Διακειμενικές όψεις της Θεοτόκου στη βυζαντινή και σλαβική υμνογραφία του 14ου αιώνα: Η περίπτωση του Μοναχού Εφραίμ</i>		13.45' -14.15'	Συζήτηση
14.00' -14.15'	Κατσίκης Κων/νος (Θεσσαλονίκη), <i>Χειρόγραφοι μουσικοί κώδικες της</i>			

Β' [Θ'] ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΛΟΓΩΝ-ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

	Μονής Ζάβορδας (Γρεβενά). Πρώτη παρουσίαση.	
14.15'-14.45'	Συζήτηση	
Α Π Ο Γ Ε Υ Μ Α		
Θ' Συνεδρία		
	ΑΙΘΟΥΣΑ Ι12-Ι13	ΑΙΘΟΥΣΑ Ι11
	Προεδρείο: Γεωργία Γκότση, Άννα-Μαρίνα Κατσιγιάννη	Προεδρείο: Μαρία Ξανθοπούλου, Γιώργος Πάλλης
16.00'-16.15'	Saronici Anca (Αθήνα), <i>Βασιλικό παράδειγμα: η επιρροή του κωνσταντινικού μοντέλου στη μεσαιωνική ρουμανική γραμματεία</i>	Νάστου Ανδρομάχη (Αθήνα), <i>Οικιστικά Τοπία στη Βυζαντινή Χαλκιδική</i>
16.15'-16.30'	Αθήνη Στέση (Πάτρα), <i>Βυζαντινόθεμα μυθιστορήματα τον 19ο αιώνα (πρωτότυπα και μεταφρασμένα)</i>	Παπαδοπούλου Βαρβάρα (Άρτα) & Γιάννης Κωτσοκώστας (Άρτα), <i>Άρτα. Νεώτερα στοιχεία για το μεσαιωνικό Κάστρο</i>
16.30'-16.45'	Τσαπανίδου Αναστασία (Θεσσαλονίκη), <i>Λογοτεχνικές εκδοχές της Σκλήραινας και της Ζωής Πορφυρογέννητης στον 19^ο και 20^ο αιώνα</i>	Καραγιάννης Νικόλαος (Αθήνα), Πέτρος Κουνούκλας (Αθήνα), <i>Νέα δεδομένα της έρευνας και μελέτης των μεσαιωνικών πύργων στη Φθιώτιδα</i>
16.45'-17.00'	Κωστίου Κατερίνα (Πάτρα), <i>Παραπληροφόρηση, υποσχέσεις και faux bijoux στο Βυζάντιο του Καβάφη</i>	Ελευθερίου Ευαγγελία (Σπάρτη), <i>Μεσαιωνικό Γεράκι Λακωνίας. Ένας αιώνας έρευνας: αποτίμηση και προοπτικές</i>
17.00'-17.15'	Μακρυδήμας Βασίλης (Ιωάννινα), <i>Περιπλανήσεις στο Βυζάντιο με φόντο τον ελληνικό μοντερνισμό του 20^{ού} αι.: Η αισθητική πρόταση του Τ.Κ. Παπατσώνη</i>	17.00'-17.30' Συζήτηση
17.15'-17.45'	Συζήτηση	
Διάλειμμα-Καφές		
Αμφιθέατρο Ι4		
Κοινή Απολογιστική Συνεδρία- Λήξη εργασιών της Β' [Θ'] Συνάντησης Ελλήνων Βυζαντινολόγων		
	Προεδρείο: Ειρήνη-Σοφία Κιαπίδου, Φεβρωνία Νούσια	
18.15'-19.15'	Ομιλητές: Παναγιώτης Λ. Βοκοτόπουλος (Αθήνα) Αθηνά Κόλια-Δερμιτζάκη (Αθήνα) Θεοδώρα Αντωνοπούλου (Αθήνα) - Στρατής Παπαϊωάννου (Providence, RI)	